

VIENTYBĖ

LXVII 37 N. • 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. RUGSĖJO (SEPT.) 18 D. • 1953 M. • KAINA 10c.

DABAR

Nejaugi išs'gimtų
Aisčių federacija
Išklampo vyrai
Kristus Anglijoje

JUOZAS TYSLIAVA

Vliskas ir Diplomatijs Šefas...

Ir man jau įkyrėjo, ar žino-
te. Kenčiu, dantis sukandęs.

Bet štai mūsų koresponden-
tas praneša, kad rugsėjo 12 d.
Paryžiuje turėjo susitikti Vlisko
pirmininkas ir Diplomatijs Šefas.

Lozoraitis atvyko, bet Krupavičius... susirgo.

Talgi, rašyk, ko nerašęs, bet
šiam Gordijaus mazgui at-
megsti, mes dar neturime
Aleksandro.

Nejaugi mūsų veiksniai jau
būtų išs'gimę?

Atsiminus anos emigracijos,
nusitęsčius daugiau kaip 100
metų, „veiksnius“, rodos, dar
būtų per anksti.

Lietuvos bajorai, kaip žino-
te, nebuvo pėsti.

Jie ir posėdžiaudavo raiti:
vienoj rankoj pavaldis, kitoj—
kardas...

**

Ir tremtyje būdami, latviai
galvoja apie Aistijos federaci-
ja, jungiančia brolių tautas į
vieną valstybinį organizmą.

Latvių Lietuvių biuletenyje
(Aistija), leidžiamajame Vo-
kietijoje, taip rašoma:

„Suvienyta Lietuva ir Lat-
vija būtų ne tarptautinė, bet
tautinė valstybė, nes lietuviai
ir latviai yra brolių tautas su
bendra istorija ir bendrais tau-
tinės kultūros pagrindais. Su-
vienyta Aistija turėtų būti
žvona, ieškoti ir bendrą sos-
tinę.“

Toliau biuletenyje sakoma,
kad „iš aičių vienybės idėjos
išplaukia pagėdavimas bendrą
sostinę pastatyti stacijas Zem-
matijoje.“ Todėl, girdi, —
„Šiauliai būtų bendroji sos-
tinė.“

**

Lietuvių latvių arba lat-
vių lietuviu vienybės idėja bu-
vo gyva ir nepriklausomybės
laikais.

Ir poetas Rainis kadaise
da'navo, kad „nei aukšti kal-
nai, nei plačios upės nedraud-
žia eiti bendrai.“

Deja, Kauno ir Rygos minis-
terijoje sėdėdavo ir tokios
galvos, kurioms lietuviu latvių
vienybės idėja būdavo „vaikų
žaislas.“

Kaip šiandien, atsimenu vie-
ną lietuviu latvių vienybės su-
važiavimą Kauno teatre, kur
Tomas Vaižgantas, kalbėdamas,
susiūko:

„O ko čia tie diplomatai at-
ėjo? Ar kad argautų?“

Tuo pat momentu žemės ū-
kio ministeris Krupavičius at-
sislojo ir aplėdžio suvažiavimą...

**

Triukšmas dėl Literatūros
Lankų nesiliauja. Atrodo, lan-
kininkai išklampoje.

Lyg, rodos, kipsas būtų pa-
kusęs tuos „katalikiškos ideolo-
gijos“ rašytojus susidėti su
tokiais poetais, kaip Eluard ir
Aragon.

Nekalbant apie Eluard, nu-
krausčiusį pas Staliną, Aragon
yra Paryžiaus komunistų
savaitraščio redaktorius...

Ir J. Aistis sako, „kad ne
viskas tvarkoje tame daržely-
je.“

Tigri, anot zanavyko, šia il-
teratūros Lankų istorija būtų
galima apsidurinti vienos mū-
sų liaudies dainelės posmelniu:

„Žiūriu pro langelį, —
Mano rūtų daržely
Bernelis begėdis
Be kelnų sėdi...“

STALINO SŪNUS VOSYLIUS ESĄS VERGŲ STOVYKLOJE

Ar Berija pašalintas todėl, kad jis žinojo Stalino žudikus? — Gen. Vosylius Stalinas atvirai kalbėjęs, kad Malenkovas nužudęs jo tėvą....

Vienos Vakarų valstybės di-
plomatas, šiomis dienomis grį-
žęs iš Maskvos pasakoja, kad
mirusio diktatoriaus Stalino
sūnus gen. Vosylius Stalinas
esąs Kolymos vergų stovykloje,
tolimoje šiaurėje.

Sakoma, kad jaunasis Stali-
nas, buvęs Sovietų karo avia-
cijos generolas, yra dar viena
naujojo diktatoriaus Malen-
kovo auka. Vosylius Stalinas bu-
vo žinomas kaip aršus Malen-
kovo priešas. Jis atvirai kalti-
nęs Malenkovą dėl tėvo mir-
ties. Be to, jis rėmęs Beriją, jo
kovoje dėl valdžios Kremliuje.

Jaunojo Stalino dingimas
pirma kartą buvo pastebėtas
rugpjūčio 23 d., jam nepasiro-
džius metiniame Sovietų ar-
mijos paradede, Maskvoje. Mat,
praėityje jis tokiuose paraduose
stovėdavo pačiame priešakyje.

Svetlana, išlepinta mirusio
diktatoriaus duktė, pasigėdusi
savo brolio, mėgino pasima-
tyti su Malenkovu. Bet Svetla-
na nebuvo įleista į Kremlį,
kur ji augo ir kur dar taip
neseniai jos tėvas buvo visa-
gali valdovas.

Kiek vėliau Svetlana buvo
„painformuota“, kad jos bro-
lis esąs Tolumijų Rytų armi-
jos štabe, prieš maršalo Ma-
lnovskio, ir todėl jis negalės
laiku sugrįžti į Maskvą pa-
radui.

Po keleto savaičių Svetlana
vėl mėgino kreiptis į Malen-
kova, bet ir šį kartą jai nepa-
vyko. Jai nepavyko ir su Mo-
lotovu, nors ji yra išteikėjusi už
vieno jo giminių.

M. KRUPAVIČIUS VĖL NEATVAŽIAVO...

(Vienybės korespondento
Prancūzijoje)

Lietuvos Diplomatijs Šefas
min. St. Lozoraitis rugsėjo 12
d. atvyko į Paryžių. Prieš iš-
vykdamas iš Romos min. St.
Lozoraitis turėjo naują pasita-
rimą su Vokietijos ambasado-
riumi Italijoje von Brentano.

Paryžiuje turėjo įvykti se-
kanti konferencija tarp Lie-
tuvos Diplomatijs Šefo ir Vil-
ko Pirmininko. Bet min. St.
Lozoraitis jau iš Romos išvy-
kus buvo gauta žinia, kad prel.
M. Krupavičius yra susirgęs ir
Paryžių atvažiuoti negalės.
Šio naujo „diplomatino“ Vil-
ko pirmininko susirgimo prie-
žastis yra, kaip daugelis ma-
no, konfuzas, kurį išaukė
prel. M. Krupavičiaus neseniai
spaudai duotas interviu apie
Lietuvos Respublikos pasiunti-
nių skyrimą, o taip pat jo pa-
reiškimas prieš vieną neseniai

Estu ir kartu mūsų rašytojas
Aleksis Rannit ruošia spaudai
studija apie kryžių prieš krik-
ščionybės laikus.

Jieškodamas medžiagos tai
studijai, Rannit užtiko ido-
mies literatūros apie „Kris-
taus gyvenimą Britų salose.“

„Anglų teologų - istorikų
tvirtinim“, Kristus atvykęs
kartu su šv. Juozapu fenikų
valdžią ir išbūvęs Anglijoje 18
metų. Anglai tiki, kad šv. Juo-
zapas palaidotas jų krašte...“

Panašios literatūros turi ir
prancūzai, būtent, kad šv. Juo-
zapo šeima, vietoj bėgusi į E-
giptą, atplaukusi į Pietų Pran-
cūziją...

Tai primena vieną mano se-
nelio pasaką, kurią jis, būda-
vo taip pradėdą:

„Senovės laikuose, kai Die-
vas vaikščiodavo po svietą...“

Pagaliau Svetlanai buvo pa-
sakyta karti tiesa. Jos brolis
nuskaltas drausmės nuosta-
tams ir sulaužęs ištikimybės
priesaiką, kuri privaloma
kiekvienam sovietų armijos
karininkui. Bausmė, jis yra
pasiūstas į Kolymos „pataisos
stovyklą“ — vieną didžiausių
Sovietų Sąjungos vergų stovy-
kly, kurią, likimo ironijai,
velionis Stalinas buvo skyręs
savo politiniams priešams.

Ryšium su šia Stalino sū-
naus istorija, dabar plačiai
kalbama apie tebevykstančias
intrigas Kremliuje.

Ar Stalinas mirė savo mir-
timi, ar čia Malenkovas su Mo-
lotovu buvo prikišę nagus?
Ar Berija buvo pašalintas to-
dėl, kad jis žinojo Stalino žu-
dikus?

Zinantieji Sovietų Rusijos
istoriją tuo nesistebi. Kartą
Trockis buvo paskelbęs, kad
Stalinas, siekdamas valdžios

Kremliuje, nupuodijęs Lenina.
Stalino įsakymu, 1940 m. Troc-
kis buvo nužudytas Meksikoje.

Vosylius Stalinas, sakoma,
atvirai kalbėjęs, kad Malen-
kova nužudęs jo tėvą. Toms kal-
boms patvirtinti, jis tarp kitų
dalykų, buvo iškėlęs faktą,
būtent, kad nei jam, nei jo
seseriai nebuvo leista aplanky-
ti sergančio tėvo. Net pati-
kimausiam Stalino sekreto-
riui Poskrebiševui nebuvo leis-
ta aplankyti mirstančio dik-
tatoriaus, kalbėdavęs Vosy-
lius.

Poskrebiševas buvo vieninte-
lis žmogus, kuriuo Stalinas pa-
sitikėdavo. Jis tvarkydavęs
vėsas Stalino žinioje buvusias
bylas, liečiančias žymiausias
Sovietų valstybės pareigūnus.
Poskrebiševas dingo be žinios
tą pačią dieną, kai Stalinas
mirė. Ir šiandien apie jį nieko
negirdėti.

„PABALTIJO TAUTOS DAR NEIŠNYKO“

Taip sako rusas atbėgėlis,
buvęs Lietuvoje, Latvijoje, Es-
tijoje ir stebėjęs iš arti oku-
puoto Pabaltijo gyvenimą.

Prasidėjus Sovietų okupaci-
jai, pasakoja rusas, Pabaltijo
kraštai buvo nuo pasaulio ats-
kirti labiau negu kitos Sov.
Sąjungos sritys. Pabaltijo uos-
tai, per kuriuos kadaise ėjo
milijonai tonų prekių rytų ir
vakarų kryptimi, lyg ir užsida-
rė. Ką galima pastebėti tuose
kadaise pasiturinčiuose kra-
stuose su jų darbščiais ir veik-

liais gyventojais? — klausia
rusas ir toliau taip paaiškina:

„Pirmausia, kas krenta į
akis, tai uniformų gausumas.
Dažnai civiliniai gyventojai kal-
ba tarp savęs rusiškai, bet tiek
pat dažnai girdima latvių kal-
ba, kurią gyventojai kalba ne-
sivaržydami. Skelbimuose ir
iškaboje vartojamos abi kal-
bos, o naujieji komunistiniai
valdininkai atsako į lankytojų
klausimus latviškai. Rygos gat-
vės galima sutikti daug kau-
kaziečių ir azijatų, panašiai,
kaip ir kituose Sov. Sąjungos
didmiesčiuose. Bet kai išvyks-
tama iš Rygos, Talino, ar
Liepojos, kai patenkama į kai-
mus ar tolimesnes vietas,
vaidžas pasikeičia — latvių
kalba ima čia vyruoti. Pirma-
sis spūdis nuramina: Pabal-
tijos tautos ir jų sveikas prie-
auglis yra dar gyvas, ir tie
kraštai nėra pasidarę nei ru-
siški, nei mongoliški, nei kir-
giziški. Vieškeliais vaikščioja
latviai, estai, lietuviai. Tačiau
kiek daug tų tautų žmonių
jau nebėra gyvų?“

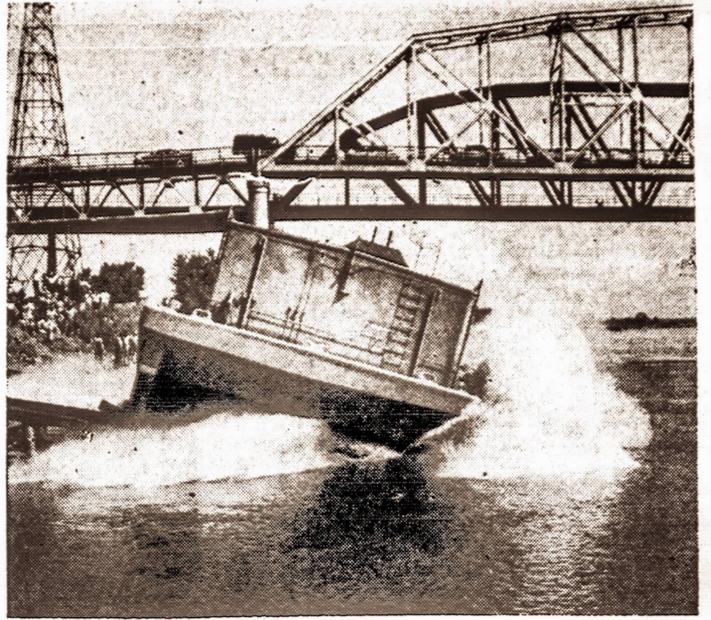
iš Lietuvos atvykusį pogrind-
žio veikėją. Neoficialiomis
žiniomis šarys su šiais fak-
tais Paryžiuje, Lietuvos Diplo-
matinės Tarnybos buvo numa-
tyta įteikti prel. M. Krupavi-
čiui griežtą protestą.

Dėl pakartotinių Vliko Pir-
mininko „susirgimų“ kaip tik
tuo momentu, kada turi įvykti
lietuviškiems reikalams
svarbus, bet jam asmeniškai
nepalankus susitarimas, lietu-
vių visuomenėje pasklido nau-
jas prel. M. Krupavičiui būdin-
gas „lietuviško Mossadegho“
vardas. Kaip žinoma, buvęs
persų ministeris pirmininkas
vartodavo tą patį metodą. Jei
jam reikėdavo vesti pasikal-
bėjimus, kurie jo asmeniui ga-
lėjo būti nemalonūs, jis, pa-
gal užsakymą apalpdavo...

Gautomis iš Vokietijos žin-
omis, į pastarimą su Lietuvos
Diplomatijs Šefu iš Vliko pu-
sės atvyksta P. Karvelis ir K.
Zalkauskas. Lietuvos Diplo-
matinė Tarnyba, be min. St. Lo-
zoraitio, bus atstovaujama dar
St. Bačkių ir Lietuvos pasiun-
tiniųbės Londone patarėjo Ba-
licko.

• Kaire, Egipto sostinėje,
paskelbtas apsiausties stovis.
Prezidentas Naguib pareiškė,
kad susektas sąmokslas nu-
versti dabartinę respublikos
valdžią ir grąžinti monarchi-
ją. Kaire kalbama, kad prie
to sąmokslu turėjo nagus pri-
kišę ir britai.

• Izviestijos praneša, kad
Sovietų valdžia vėl perorgani-
zuota. Sudaryta nauja minis-
terija, vadinama Geologijos ir
Krašto Turtų Gynimo ministe-
rija. Tuo pačiu metu sudary-
ta Kelių ministerija, apimanti
visas respublikas.

Naujo tipo 430 tonų barža, kurioje yra įtaisytas šaldytuvas, bandymo metu Missouri upėje. Blair, Neb. Šis keistas laivas, paruoštas ir jūrų plaukiojimams, yra pagamintas iš plieno.

SOVIETŲ TĀNKAI NUMALŠINO SUKILUSIUS VOKIEČIŲ KARIUS

Kovose žuvo vienas Rytų Vokietijos policijos leitenantas. — Abiejose pusėse nemažai sužeistų. — Nauji atbėgėliai Vakarų Berlyne.

Nežiūrint stiprių Sovietų ka-
riuomenės jėgų, Rytų Vokietij-
jos zonoje tebėra neramu. Rug-
sėjo 16 d. Pinnow kareivinėse,
netoli Argemuende, Mak-
lenburgo provincijoje, vokie-
čių karo policijos dalinys su-
kilo prieš rusų karininkus.

Ivyko smarkus susišaudy-
mas, kurio metu žuvo vienas
vokiečių karo policijos leite-
nantas. Sužeistų esą tiek vo-
kiečių, tiek rusų pusėje. Šiame
sukilime prieš rusus daly-
vavo apie 2.000 vokiečių.

Į sukilimo vietą Sovietai
tuojau pasiuntė tankus ir ka-
riuomenės dalinius. Sukilusiai
vokiečiai kareivinėse buvo už-
sibarikadavę, todėl rusų tan-
kams teko lauztis ne tik pro
vartus, bet ir per sienas.

Pagaliau sukilimas buvo nu-
malšintas. Sukilimo metu ir
Vakarų Berlyną vėl atbėgo
būriai vokiečių, prašydami
prieglobstio. Tarp jų atbėgo
21 Rytų Vokietijos komunistų
policijos pareigūnas, jų tarpe
trys karininkai.

Kiek skirtingo pobūdžio de-
monstracija įvyko ir kitoje
Maklenburgo provincijos da-
lyje.

Šiomis dienomis Fuersten-
berge du Sovietų kariai išprie-
vartavo ir nužudė vokiečių, ku-
riuos laidotuvėse dalyvavo
daugiau kaip 10.000 žmonių.

Talgi, tos moters laidotuvės
virto tylinčiu, masiniu protes-
tu prieš okupantų karių žvė-
riškumą. Neue Zeitung rašo,
kad tose laidotuvėse, kurios į-
vyko praėjus pirmadieni, da-
lyvavo beveik visi to miesto
gyventojai.

Atbėgusieji iš Rytų Vokietij-

jos pasakoja, kad beveik vi-
suose Sovietų zonos miestuose
tebejudinama pavojinga į-
tampa. Naktimis gatvėse pat-
ruliuoja Sovietų kariuomenės
būriai. Dar niekad vokiečiai
taip atvirai nereikšė neapy-
kantoms rusams, kaip dabar, —
pasakoja atbėgėliai.

APLINK PASAULI

• Walter Ulbricht, Rytų
Vokietijos vicepremjeras, va-
dinamas „vokiečių Leninu“
gali būti pašauktas stoti
prieš Vakarų Berlyno teismą.
Jis yra kaltinamas dviejų po-
licininkų nužudymu Berlyno
riaušėse, kilusiose 1931 m.

• Irano užsienio reikalų
ministerijos atstovas pareiškė,
kad Sirijos ir O'rdano ambas-
adoriams galį tepti aplėsti
Teheraną, jėgu iš tikrųjų pa-
aiškėsia, kad jie padėjo bu-
vusiam Irano užsienio reikalų
ministeriui Fatema pabėgti į
užsienį.

• Indokinijos komunistai
ruošiasi visuotiniams sunaikini-
mo puolimui prieš Prancū-
zų Unijos jėgas, saugojančias
Raudonosios upės slėnį. Pran-
cūzai sako, kad komunistai
darysį „paskutinio mėginim-
us“, nes laikas dirbąs pasta-
rųjį nenaudai.

• Komunistinė Kinija rati-
fikavo penkerių metų ekono-
minio bendradarbiavimo su-
tartį su Sovietų Sąjunga. Pa-
gal šią sutartį, Sovietai įsi-
pareigoję kinams duoti finan-
sinės pagalbos Kinijos pramo-
nei plėsti.

• Prieš porą metų dingusio
britų diplomato Donald Mac-
Lean žmona, buvusi čičagietė,
iki šiol gyvenusi su trimis vai-
kais Genevoje, Šveicarijoje,
šiomis dienomis taip pat pa-
slaptinai dingo. Britų diplo-
matai, MacLean ir Burgess,
dingę 1951 metų pavasrį, ma-
noma yra anapus Geležinės už-
angos.

• Grafaitė Tolstoj, rašytojo
Tolstojaus duktė, šiomis die-
nomis grįžusi iš Europos, pa-
reiškė, kad jos įsitikinimu, ko-
munistas esąs mirties patale.
Anot jos, anapus Geležinės už-
dangos bręsta revoliucija ir ji
prasidėsianti iš viršaus.

• American Airlines kelei-
vintis lėktuvas su 28 keleiviais
rugsėjo 16 d. nukrito ir sudegė
netoli Albany, N. Y. Lėktuvas,
kuris skrido iš Bostono į Chi-
cago, atsimušė į radijo stoties
stiebą.

• Premjeras Churchillas
lėktuvu sugrįžo iš Škotijos,
kur jis aplankė karalienę El-
bietą ir dabar tariasi Korejos
konferencijos reikalui.

• Jungtinių Tautų statuto
revizijos, o taip pat veto teis-
ės susiaurinimo klausimas
bus svarstomas artimiausiam
pilnates posėdyje, nepaisant
Sovietų delegato Maliko pa-
reiškimo, kad tai pakenksia
pasaulio taikai.

Gen. W. M. Clark, dabartinis
Tolimų Rytų vyriausią kariuo-
menės vada, išeinantis į atsar-
gą, tose pareigose pakeičia
prezidento Eisenhowerio pas-
kirtas gen. Hull.

IRGI REKORDAS

Seši šimtai radijo slunčia-
mųjų stočių veikia šiuo metu
anapus Geležinės uždangos
tam, kad pavergtiems žmo-
nėms trukdytų klausymą lais-
vų stočių transliacijų. Yra ta-
keliadesimt kartų —daugiau
nei komunistinių vidaus sto-
čių, skirtų tiems pavergtiems
apgaučianti. O kartu ir iki šio
rekordinis sovietų įnašas šia-
me šimtaprocentiniai vienaša
liškame šalto karo bare, ne
Vakarų tautos neturi nė vieno
trukdomos stoties komunisti-
nėms transliacijoms į užsienį.

Tiesą šviesos nebijo, bet me-
las —taip.

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

J. GINKUS VĖL
KANDIDATUOSIĄS

M. Paltanavičienė, Vienybės skaitytoja, po sunkios operacijos sveiksta namie.

Vincas Struogis, mūsų skaitytojas iš Hempstead, L. I., siūnia linkėjimus iš Karališkosios farmos, Oneonta, N. Y., kur jis su draugais, John ir Emma Albert, dabar atostogauja.

J. Pranckevičius, brooklynietis gaisrininkas, praeitą savaitę gaisro metu buvo sunkiai sužeistas. Nukentėjęs buvo paguldytas ligoninėje.

A. Grigaitytė, iš anksto užsakė Vienybę, kaip Kalėdų dovaną, savo dėdei A. Dantai, gyvenančiai Australijoje.

P. Rasimas, Regina gėlių krautuvis, esančios 522 Grand St., savininkas, rugsėjo 15 d. savo žmonos Stasės buvo apdovanotas antruoju sūnum.

Ant. Grigaliūnas, mūsų skaitytojas, veiklus Brooklyniečių tautiškių jaunimo tarpe, automobilu išvyko dviems savaitėms atostogų į Baltimore, Washington ir kitur.

J. Zilevičius, žinomas kompozitorius, neseniai turėjęs akių operaciją, baigia sveiktis ir vėl ruošiasi dirbti Lietuvos Encklopedijai. Operaciją padarė dr. V. Avizonis.

P. Sarpalius, kompozitorius iš Chicago, lankosi rytinėse valstybėse. Šiuo metu kompozitorius yra pas savo kolegą prof. J. Zilevičių Elizabeth, N. J.

Pr. Lapienė praneša, kad šį šeštadienį įvyksta jos vasarvietės sezono uždarymas, kuriame dalyvaus nemažai svečių iš New Yorko ir kitų vietų.

J. Bikelis praneša, kad šiomis dienomis jo šeima apglėbta M. Ramanauskienės iš Chicago. Viešnia, kuri lėktuvu buvo atvykusi į New Yorką, yra E. Bikelienės sesuo.

Jonas Žilys, artimas mūsų laikraščio rėmėjas, dabar gyvena Stamford, Conn., lankėsi Brooklynie ir ta proga buvo užėjęs į Vienybės istaigą.

PAREIŠKIMAS

Pareiškį, kad pereitame (36) Vienybės nr. paskelbto Kultūros Tarybos Prezidiumo atsisakymo mokyklų reikalų teksto nebuvau gavęs paskaityti prieš jį paskelbiant, nors po juo figuruoja ir mano pavardė.

J. GINKUS

SLA rinkimai, palyginti, dar toli, bet kai kurie tos organizacijos veikėjai jau dabar jais rūpinasi.

Šiomis dienomis Brooklyniečių kelių SLA veikėjų pasitarimas, kuriame vienas jų taip pareiškė:

"Praeituose SLA rinkimuose J. Ginkus laimėti išrinko vietą trūko vos poros šimtų balsų. Jeigu ne Trečiojo kandidata, jis būtų buvęs išrinktas SLA išrinktu. Kadangi ALTS seimo metu Philadelphiaje, Ollui, Bačinui ir kitiems girdint, p. Trečiasis pareiškė, kad jis sekandiuose SLA rinkimuose nekandidatuos, tai šį kartą J. Ginkus laimėti nėra jokių kliūčių..."

J. Ginkus, kuris dalyvavo tame pasitarime, pareiškė, kad jis ateinančiuose SLA rinkimuose vėl kandidatuos išrinkimo pareigoms. R.

MOTERŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvos Atstovybės Klubo New Yorko Valdyba rugsėjo 19 d. 7 v.v. šaukia susirinkimą, kuris įvyks Baltic Freedom House patalpose, 131 E. 70th St., (kampas Lexington Ave.). Narių dalyvavimas būtinas. Bus priimamos naujos narės, todėl kviečiamos dalyvauti viešniais.

PMTLAK N.Y. valdyba

PAMALDOS EVANGELIKAMS

Rugsėjo 27 d. 4 val. p.p. šv. Jono Ev. Liut. bažnyčioje, 197 Mauger St., Brooklyn, įvyks lietuviams evangelikams pamaldos. Po pamaldų bendra kavutė. Visi protestantai ir prijaučiantieji kviečiami dalyvauti.

Komitetas trims sukaktims minėti

Amerikos Lietuvių Legijono Dariaus ir Girėno Postas Nr. 1, Amerikos Legijono Lithuania Memorial Post Nr. 1763, ir Amerikos Lietuvių Ramovė su-telkė pajėgas tikslu bendrai paminėti kelias sukaktis: Pirmojo pasaulinio karo Pajūrių Dieną, su ja susijusią Lietuvos kariuomenės atsistieigimo šventę, ir Lietuvos skridimo 20 metų sukaktį. Jungtinei komisijai vadovauja buvęs gusarų pulko vadas pulk. Izidorius Kriaukaitis, adv. Pranas Aleksis, kpt. Al. Vakselis, adv. Kostas R. Jurgėla ir inž. Paulius J. Labanuskas.

Iškilnės įvyks sekmadienį, lapkr. 22 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn. Svečiu kalbėtoju pakviestas ir jau sutiko dalyvauti pirmasis Lietuvos kariuomenės savanoris, pulk. Kazys Skirpa. Rengėjai nusistatė sudaryti platesnę komisiją, dalyvaujant ir moterų bei jaunomenės organizacijoms. Programoje numatomos pamaldos už žuvusius laisvės kovotojus ir meninė dalis.

Pernai šią organizaciją surengtoje šventėje kalbėjo gen. Paulius Plechavičius.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS KONCERTAS

Rugsėjo 20 d. šv. Stanislovo parapijos salėje, Driggs Ave. ir Newell St., Greenpoint, L. I., N. Y., įvyksta metinis Angelų Karalienės koncertas, kurio programą sudaro montažas rinkinių lietuvių poezijos ir prozos ištraukų, parinktų rež. Jurgio Blekajčio. Į vieną išsitaikė veikalą surišo rašytoja Nelė Mazalaitė. Visa tai iliustruos foto menininkas Vytautas Augustinas lietuviškais vaizdais ekrane.

Dainų programą išpildys Angelų Karalienės parapijos choras, vedamas Myk. Liuberskio ir Skautų Vydijų oktetas. Be to, programoje dalyvauja Lietuvos valstybinio dramos teatro aktoriai — Henrikas Kačinskis ir Toska Daubaraitė. Vargonais gros Al. Mroziński. Programą vadovaus rež. J. Blekaitis. Pradžia 6 v.v. Įėjimas 1 dol.

PASITARIMAS BALFO RINKLIAVOS REIKALAIŠ

Rugsėjo 18 d., penktadienį, 7 val. vakaro Balfio Centro rasti- nėje 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. įvyks parapijų ir organizacijų atstovų bei visuomenės veikėjų pasitarimas, kuriame bus įsteigta 1953 m. Didž. New Yorko Vajaus Komitetas ir bus svarstoma Balfio organizuojamo aukų rinkimo-vajaus reikalai.

Organizacijų atstovai bei pavieni asmenys yra kviečiami pasitarime dalyvauti.

Jonas Brundza,
New Yorko Balfio Apskr.
Pirmininkas

DIDELĖS VESTUVĖS

Rugsėjo 6 d. Edvardas Arbačiauskas, Marės Arbačiauskienės sūnus, Franklin Square, L. I., susituokė su Maureen Connelly, 1146 76th St., Brooklyn, N. Y. St. Ephrams bažnyčioje, Brooklyn, jaunuosius sutuokė kun. Daly.

Jaunosios pamergės — Joan Grady, Patricia Connelly ir Bernice Moore. Piršliu buvo Joseph Balkūnas, John Nichols ir Michael Connelly.

Vestuvių puota buvo Club 880, Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Puotoje dalyvavo 175 asmenys. Jų tarpe žinomas biznierių Charlie Pupkis su žmona, Garšvai, p-nia J. Barnett ir dukte Marijan, p-nia C. Las-ky, Hartford, Conn., A. Paulis su žmona, Worcester, Mass. J. Kubltekas su žmona, R. Ruscavage su žmona ir William eberbert iš Minersville, Pa. J. Sakalauskas su žmona, Bethlehem, Pa.

Jaunasis Edvardas Herbert- Arbačiauskas yra vedęs Fordo atstovybėje Herbert & Bloom- field, Franklin Square, L. I.

TWA pirmininkas tariasi su spaudos atstovais

Warren Lee Pierson, Trans World Airlines ir United States Council of the International Chamber of Commerce pirmininkas, turėjo konferenciją su New Yorko ne anglų kalba leidžiamų laikraščių atstovais. Sėdi (iš kairės į dešinę): Arthur Jacobs — Day-Jewish Journal, M. Cieplinski — Champlain Co. prez., Victor

Shimkin — Novoje Russkoje Slovo, Warren Lee Pierson, Gordon Gilmore—Trans World Airlines viceprez., V. Tyšlavienė — Vienybė, dr. Leopold O-bierek—Czas, S. Karpinska — Glos Narodu. Stovi (iš kairės į dešinę): Andrew J. Vah-luchek — N. Y. Litsty ir N. Y. Dennik, M. Rosenbaum — France-Amerique, G. Jusino

—El Dierio de Nueva York, dr. George Kowarski — Na-sza Trybunā, Felix Poplawski — Everybody's Daily, Peter Freuchen — Nordlyset, T. Cal-lahan — Irish Echo, John Yauchstetter — Nordisk Ti-dende, Tom Yannon — Atlan-tis, Henry Rieger — TWA Skelbimų direktorius, W. E. Boughton — TWA.

Turime tik vieną lietuvišką mokyklą...

Prieš savaitę New Yorko Kultūros Tarybos Prezidiumas paskelbė atsisakimą į tėvus, kad jie leistų savo vaikus į iš-tustėjusia (mat, įtaliukai je jos išėjo) lietuvišką mokyklą.

Tai maionus paraginimas ir stebinančias Kultūros Tarybos Prezidiumo susirūpinimas tą Apreiškimo parap. mokyklą išlaikyti. Tai gražus ir kultū-ringas motas! Tai tikras, ne-suaamerikonintas lietuviškas patriotizmas! Tai lietuviško geraširdiškumo nusišypsioji-mas! Tai pirmasis frontas kare už lietuviškumą! Tai lietuvi-bės sunkioji artillerija, šau-danti į nesušipratusius, užkie-tėjusius, su širdimi ir kišene pasinešusius subrooklynėti naujuosius ateivius! Tai švie-sos spindulys, apšviečias tą Brooklyn dalį, kur yra lietu-viška mokykla, kurios mes jau ketveris metus įeškojome ir negalėjome rasti! Taj dieviškas pirštas, paliečias mūsų primerktas akis ir suteikias galimybę išvysti lietuviškumu spindinčią mokyklą!

Viešpatie, Viešpatie, atleisk mums, pasigailėk mūsų, kad mes nežinojome, jog New Yorko turėjome lietuvišką mokyklą, ir italiukai ją pripildydavo! O mūsų lietuvių vaikai, kaip kirstukai svetimuose ir tuš-čiuose klunuose, lindėjo ang-liškose mokyklose...

Juoktis galima. Ar ne? Bet juokai ir lieta juokais. Ir Apreiškimo parap. mokykla liks kaip buvusi. Ir programa bus ta pati. Ir tos pačios seselės virus dalykus, įskaitant ir ti-kybą, dėstys angliškai. Ir mo-kyklos vadovybė taikysis prie angliškai kalbančių ameriko-niukų, nors jų ir nebus daugiau kaip 50%. Juk ir New Yorko Kultūros Tarybos Pre- zidiumas nepasakė, pvz., kad visos tos mokyklos klasėse, kur mokysis lietuvių vaikai, bus lietuvių kalbos 4 pam. per savaitę. Lietuvos istorijos 2 pam., Lietuvos geografijos 2 pam., dainavimo 1 pam., tau-tosakos ir papročių, 1 pam.,

lietuviškai dėstomos tikybės 2 ar 3 pam. Nepasakė, kad tie dalykai bus išrašyti į nuolatinį mokyklos pamokų tvarkara- stį. Taip pat nepasakė, kad tuos dalykus dėstys cenzuoti lietuviai mokytojai, turėdami tas pačias teises, kaip ir se-selės, dalyvauti visuose mo-kytojų posėdžiuose ir įproma- ni iš tų pačių šaltinių, iš ku-rių mokama seselėms. Prezi-diumas nesiteikė pridėti, kad mokykloje bus ir lietuviška vėliava šalia JAV vėliavos, kad lietuviškais paveikslais (Vytimis ir kunig. atvaizdais) bus papuoštos koridoriai ir klasių sienos, kad lietuviškieji parengimai turės pirmenybę prieš angliškuosius. (Matai, dia lietuviška mokykla). Kultū-ros Tarybos Prezidiumas viso to nepaminėjo, nes žino, kad nei gerb. kun. Pakalnis, nei seselės mokytojos tokių "pa-ronišku" dalyku neisileis. Jei tuojau pat sutiktu tuos daly- kus išleisti ir laikyti lygiatė- siais (ne pridėčiais), kaip bu-vo paskutiniiais mokslo me-tais) su angliškaie einamai-

sliais, užtikrinu, kad lietuviu- kai sugarmėtų iš visų Brookly- no kampų ir užpildytų visas buvusią italiukų vietas. Tačiau kai tuščią pilnu vadini, niekas netiki ir netikės.

M. STONYS

New Yorko Kultūros Tary- bos Prezidiumo atsisakimą, paskelbtą praeitame Vienybės numeryje, mes paįdėjome ve-damuoju, reikšdami pasitenki- nimo, kad Apreiškimo parapij- os mokykloje susidarė proga praplėsti lituanistikos kursas. Ar to atsisakimo autorių reikiamos viltys ta prasme bus įgyvendintos, netrukus pamatysime. Todėl manome, kad M. Stonio abejonės, kurias jis reiškia šiose savo pas- tabose, truputį per ankstyvos. Mes nepaįstame Apreiškimo parapijos mokykloje dirbančių seselių ir todėl nežinoame jų pažiūros į tokius dalykus, kaip lietuviška vėliava, Vytis, Lie- tuvos kunigaikščių paveik- lai ir t.t. Bet kad tuos dalykus kun. Pakalnis laikyti "pago- riškais" ir todėl nenorėtų jų "išleisti" i mokyklą, tai mes netikime, kad serb. mūsų ben- dradarbis M. Stonys tuo tikė- tu. — Vien. Red.

DEDE BALAMUTAS ŽVALGOSI

Eidamas Union Ave. sutikau plačią žinomą plumerį Pijų Zeikų. Vyras eina pypkė rūkydamas, kad net dėmal aplink ausis raitosi.

— Sveikas, — užkalbinau jį.
— Sveikas. — atsiliepė jis. Gerai, kad sutikau, nes man esi reikalingas.

— Koks gi reikalas? — paklausiau.

— Nugį nutariau vesti, tai man reikalingas piršys.

— O kokią nori gauti? Turtingą, su dideliu kraičiu? — klausiu.

— Turtai ir kraičis nesvar- bu, tik turi būti nejaunesnė kaip 73 metų amžiaus. Su piemenimis nenoriu prasidėti, — atsakė Pijus.

— Išpareigojau. Tokio am- žiaus norinčios ištekėti, pra- šomos atsiliepti. Turėsime ves- tuves.

Ar pažįstate T. Laučių? Vy- ras nelabai turtingas, bet "auksotas ir sidabruotas." Jeigu bet kam reikalingas žie- das, laikrodėlis ar kitokis auk- šinis bei deimantinis papuoša- las, kreipkitės į Jį. Sutaupysite.

Praeitais savaitės gale Brooklynio biznierių Ignas Sutkus su šeima buvo nuvykęs į Waterbury, Conn. dalyvauti vestuvėse. Ignas, kadaiše gy- venęs tenai, dabar tuo miestu

nepatenkintas. Sako šaligat- viai siauri ir aukšti, tai išsi- gėrusiam pavojinga vaikščio- ti...

Brooklynio Mike Ramoška organizuoja ekskursiją pas žemaitį Bruno Minet. Ekskursi- joje pageidaujami buvę dipu- kai. Suėję nesigailės.

NEBAIGTI SVEIKINIMAI

Skaitau įvairius lietuvių laikraščius, bet nė viename nerandu tiek sveikinimų re- daktoriui, kiek jų yra Tėvynė- je. Sveikina į bałą išbridės, sveikina krūmuose ant kelmo sėdėdamas, sveikina, sveikina ir sveikina. Nesuprantu: ar sveikintojai nori savo vardus matyti laikraštyje, ar pats po- nas redaktorius nesveikuoja?

KULTŪRA IR ALKOHOLIS

New Yorko lietuvių komu- nistai, nusipirkę namą, pava- dino jį "Kultūros Centru". Praktikoje pasirodė, kad ir jų kultūra, kaip Lietuvoje skran- da arba kaliniai, sudžiūsta ir braška. Todėl norėta išgyti barą, kuriame komunistai ga- lėtų savo kultūrinius jausmus susilapinti. Nuėję į ABC tary- bą, jie gavo atsakymą, — nei žmonių, nei kultūros madyti svaigaluose neįmanoma. Be to, jiems dar buvo pasakyta, kad amerikiečio akimis žiūrint, komunistinė kultūra ir be svaigalų yra svaiginanti.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDEJAS
TRECIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IS WWRL, 5000 KCL.
Telefonas: Evergreen 4-9293
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

86th ST. CASINO TEATRAS
210 EAST 86th ST. Tel. Regent 4-0257 BUTTERFIELD 8-0561
RUGSĖJO 18 IKI 24 D.
PIRMĄ SYKĮ AMERIKOJE
"Kussen ist keine Sund"
Dalyvauja: Elfie Mayerhofer - Curd Jurgens - Erika v. Thellmann, Hans Moser, Gisela Fackeladay, Hans Olden
Muncheno ir Vienos simfoniniai orkestrai
"Schwester Maria"
"Scester Maria"
Dalyvauja: Camilla Horn, Paul Javor, Alexandra Sved, Otto Tressler, Hilde von Stolz, Rudolf Carl
Naujausia vokiška savaitės apžvalga

MICIJULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE
Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kai- nomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BM7 Unijai)

RUDENS ŠOKIŲ BEI PASILINKSMINIMO VAKARAS
RUOSIA LIETUVIŲ SIUVĖJŲ 54-TAS LOKALAS
A. C. W. of A.
1953 m. spalio-Oct. 24 d., šeštadieni
ARION TEMPLE BALLROOM
11-27 Arion Place Brooklyn, N. Y.
Arti Broadway (Elev. važiuojant išlipti MYRTLE Ave. sto- tyje). Vakaro pradžia 8 val. vak. Šokiams gros — A. PAVYDZIO ORKESTRAS
Įėjimas įskaitant ir taksas, 1 doleris
Visi Didžiojo New Yorko bei plačių apylinkių lietuviai kviečiami šiame pasilinksmimo vakare dalyvauti.

M. H. HARRIS — OPTOMETRISTAS
Akių patikrinimas. Moderniški akinų rėmai, įvairaus stiprumo akinų stiklo.
Atidaryta nuo 10 iki 6 val. vak. Antraid. ir ketv. 10—8 val.
230 E. 86th St., NEW YORK 28, N. Y.

RŪBŲ SIUVYKLA — VYRAMS-MOTERIMS
Tinkamai persiuva ir pataiso.
FROELIC — RŪBŲ SIUVYKLA
174 East 83rd St., (Antras aukštas)
Tel. Regent 7-1070

Priilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-2089
Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krau- tuvė, gyvuojanti jau 17 metų.